

Norges Vassdrag og Energidirektorat

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO

E-post: uttalelse@nve.no

Deres ref.: 202117857-14

Høring om elektrifisering av Hammerfest LNG og elektrifisering av Wisting-feltet

Vi viser til høringsbrev og invitasjon til folkemøte av 19.09.2022, og vil med dette avgi vårt høringssvar.

Vårt primære krav er at det blir gitt utsatt frist og blir forelagt ytterligere dokumentasjon på hva denne og andre kraftkrevende prosjekter vil bety for Finnmark og regionen rundt.

I konsesjonssøknaden og i fagrapportene som følger med er det vist hvilke konsekvenser selve utbyggingen vil ha, og positive og negative virkninger av anleggsarbeidene. Dette er imidlertid ikke den mest omfattende konsekvensen av en stor kraftutbygging som vil legge beslag på hele Finnmarks kraftproduksjon og halvannen gang NO4s vindkraftproduksjon (i 2021).

Ikke synliggjort hvordan kraftbehovet skal dekkes

Det er ikke vist hvor krafta skal komme fra. Kraftbehovet for elektrifisering av Wisting vil ligge på omtrent 0,5 TWh i året, mens helelektrifisering av LNG-anlegget på Melkøya vil ligge på omtrent 3,5 TWh. Dette må ses i sammenheng med Finnmarks elproduksjon som i 2019 var 3,75 TWh, inkludert Melkøya. Det vil si at elektrifisering av Melkøya alene vil ta all kraftproduksjon i hele Finnmark per nå.

Ikke noen steder i søknaden er det vist hvordan resten av Finnmark skal forsynes med kraft, eller hvilke konsekvenser dette vil få for resten av samfunnet og for naturen i Finnmark.

Det er det ene. Det andre er effektbehovet. På side 46, punkt 4.6, står det at det planlegges for uttak på 410 MW. Dette er mer enn hele Finnmark bruker i effekt [en vanlig tirsdag i 2019](#). Ingen steder i konsesjonssøknaden eller konsekvensutredningen står det noe om hvordan resten av Finnmark skal bli forsynt med kraft, og spesielt hvordan det skal løses når det ikke blåser og vindkraften ikke produserer.

I stedet for løsninger på dette, foreligger en rekke øvrige prosjekt i Finnmark og ellers i Nord-Norge, pluss i Nord-Sverige.

Bård Solem har laget kart som illustrerer hva 6 TWh planlagt utbygging av nytt kraftbehov vil si i størrelse på utbyggingen (blå sirkel), og hva utbygging av tilsvarende vindkraft vil si i arealinngrep. Merk at her er ikke effektproblemet løst. Det vil være nødvendig med omtrent 680 MW øvrig installert kraft for å forsyne disse nye anleggene, og i tillegg bør Finnmarks øvrige næringsliv og offentlige bygg og folk som bor der få kraftforsyning de også når de trenger det.

Hensikten med å elektrifisere LNG-produksjon for flytende gass som siden skal bli elektrisitet igjen nede i Europa

Vi har også en rekke innvendinger hvor samfunnsnyttig, bærekraftig og klokt det egentlig er å elektrifisere LNG-produksjon for å gjøre naturgass flytende, slik at den kan fraktes med energikrevende og utslippsgivende LNG-skip ned til Europa hvor den flytende naturgassen blir gjort om til gassform igjen, og blant annet blir brukt til å produsere elektrisitet. Det skjer til en enorm økonomisk kostnad, og en enorm kostnad av naturinngrep og arealbeslag. Det gir i tillegg økte utslipp globalt sett, selv om utslippene riktignok reduseres i Norge.

Men om det er global oppvarming som skal bekjempes, må globale utslipp være poenget.

To høringer i to saker slått sammen til én

Det er også uryddig å ha to vidt forskjellige saker i samme høring. For Wisting-feltet er det et helt sett annen argumentasjon som gjelder. Her er det for eksempel mulig å droppe hele utbyggingen, om konsekvensen er at man må bruke verdifull elektrisk kraft og verdifulle naturarealer i Finnmark og omegn. Det ligger også en dobbeltmoral i å produsere gass som liksom er så skitten at vi ikke kan bruke den selv, men er nødt til å sende den til Europa for at de skal lage elektrisitet av den, før vi eventuelt importerer denne elektrisiteten tilbake igjen.

Fra et klima- og miljøperspektiv er gass en mye bedre energiform enn kull, særlig når det gjelder produksjon av elektrisitet. Det er derfor meningsløst i et globalt og europeisk perspektiv at Norge legger ned noen av Europas mest effektive gasskraftverk, mens Europa fremdeles har rikelig med kull i el-miksen. I Europeisk sammenheng må utslippene da gå opp.

Det er også å minne om at EU nå ligger an til å godkjenne gass som en del av taksonomien. Det blir dermed veldig anstrengt og kontraproduktivt at Norge som vel det eneste land i verden aktivt må bort fra all gassforbruk, i verden ellers er gass for kull et utslippsreduksjonstiltak som monner. Ekstra spesielt blir det når Norge i tillegg er blant verdens største produsenter av gass, og blant de aller største eksportører.

Vi står nå i fare for å gjøre en stor feil med konsekvenser mange generasjoner ned i tid. Vi kan løse dette mye bedre, ved å bruke den elektriske krafta vi har mer fornuftig. Å bygge ut veldig mye mer for å produsere gass og for å fryse den ned til flytende form for transport, det er dyrt, dumt og unødvendig.

Ekspropriasjon i saker hvor samfunnsnyttien er tvilsom

Equinor søker også om ekspropriasjonsrett og forhåndstiltredelse. Ekspropriasjonsretten er forbeholdt saker som går på forsyningssikkerheten. Denne saken vil tvert i mot svekke forsyningssikkerheten, og ta enorme deler av kraftoverskuddet i hele Nord-Norge, inkludert Nordland. Det er soleklart at ekspropriasjonen her blir brukt til å produsere gass (og olje, når det gjelder Wisting), for så å selge den til utlandet med fortjeneste for forretningsinteressene involvert. Det er ikke sånn oreigningslova er ment brukt, og ikke slik eiendomsretten skal gjelde i et fremskredet rettssamfunn. At staten eksproprierer enkeltindividers eiendom kan kun forsvares når det er utvilsomme og uforbeholdne samfunnsfordeler som følger av ekspropriasjonen. Dette er ikke tilfellet i disse sakene her.

Oppsummering

Så vårt krav er at NVE viser frem

- Planlagt økt kraftproduksjon som dekker økt forbruk
- Planlagt balansekraft som dekker opp forbruket når det ikke blåser

Høringsfristen må derfor utvides, for oss og for alle, sånn at vi kan levere høringssvar på hva som virkelig venter, og ikke på to isolerte utbygginger og de tekniske kravene til dem.

Vi mener også denne saken ikke legitimerer ekspropriasjon, og heller ikke forhåndstiltredelse. Alvorlige og langvirkende saker som dette krever ordentlig saksgang, og ingen overkjøring.

Eivind Salen

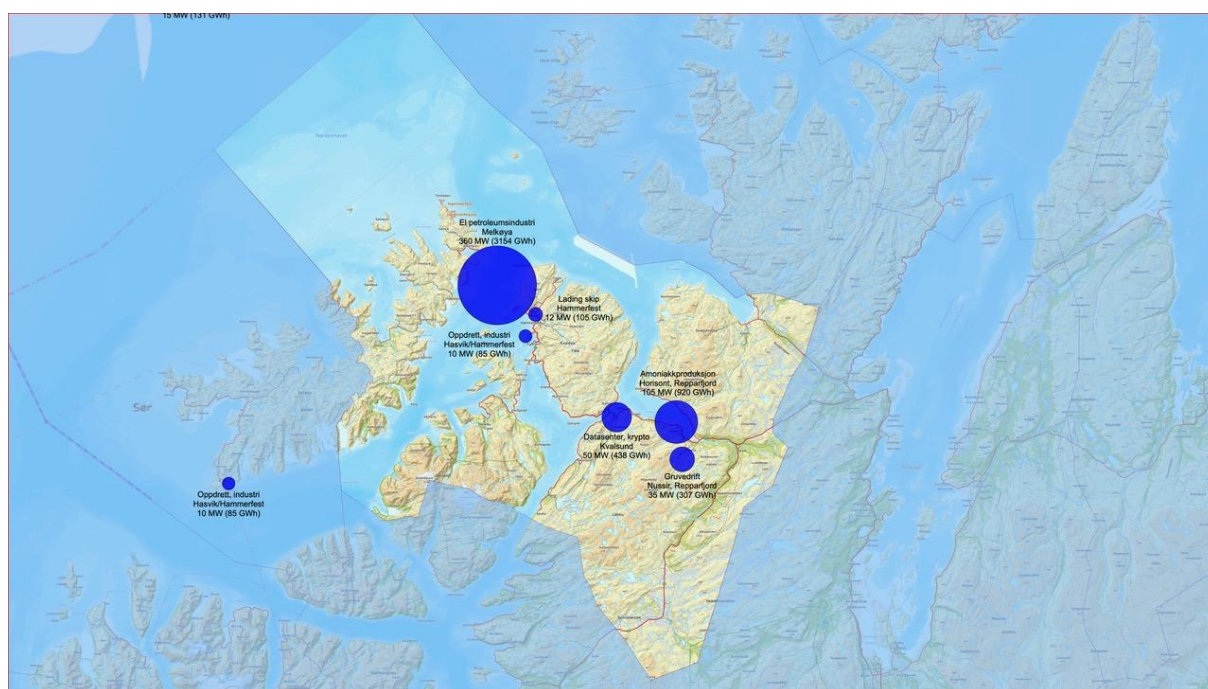
Rådgiver

Motvind Norge

Hildegunn Flengstad

Styreleder

Motvind Norge

Illustrasjon 1 (det blå er planlagte utbygginger med kraftbehov i Hammerfest kommune + oppdrett i Hasvik)

Samfunnsnytten i dette er ikke vurdert.